

KITTILÄN KUNNAN ESI- JA PERUSOPETUKSEN KOULUKULJETUSOPAS

SISÄLLYSLUETTELO

Kittilän kunnan koulukuljetusopas

Tässä koulukuljetusoppaassa esitellään Kittilän kunnan esi- ja perusopetuksen koulukuljetuksia koskevia periaatteita ja käytäntöjä. Onnistunut koulumatka edellyttää hyvää yhteistyötä koulujen, liikennöitsijöiden sekä oppilaiden huoltajien kanssa ja turvallisella, hyvin toimivalla koulukuljetuksella tuetaan lasten koulunkäyntiä ja hyvinvointia. Hyvin toimiva viestintä ja avoin vuorovaikutus sekä koulukuljetusjärjestelyiden tunteminen luovat pohjan hyvälle yhteistyölle.

Koulukuljetukset perusopetuslain mukaan

Oppilaan koulumatka korvataan perusopetuslain 32 §:n mukaan silloin, kun matka lähikouluun on yli 5 km tai jos se oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen muuten muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.

Maksuton koulukuljetus Kittilän kunnassa

Kittilän koululautakunta on 21.8.2012 § 64 päättänyt myöntää maksuttoman koulukuljetuksen seuraavasti.

Maksuton koulukuljetus ensisijaiseen kouluun järjestetään ilman hakemusta:

- 0.-3. luokan oppilaalle, jonka koulumatka ylittää 3 km
- 4.-9. luokan oppilaalle, jonka koulumatka ylittää 5 km (PoL 32§)
- oppilaalle, jonka koulumatka tai sen osa, kulkee sellaista tiestöä, missä häneen sovellettava vuosiluokkasidonnainen tien vaarallisuusluvun raja-arvo ylittyy käyttäen Koululiitu-menetelmää.

Koulumatka

Koulumatkalla tarkoitetaan matkaa oppilaan vakituisesta, väestörekisteriin merkitystä asuinpaikasta esiopetukseen/kouluun. Koulukuljetukset myönnetään vain kodin ja koulun väliselle matkalle. Koulumatkan pituus tarkoittaa yhdensuuntaista matkaa.

Oppilaan koulumatkan pituus lasketaan lyhyintä, jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kotiportilta koulun piha-alueelle. Mikäli kodin tai koulun pihaan johtaa useita liittymiä, mittaus suoritetaan koulua/kotia lähimpänä olevaan jalankulkukelpoiseen liittymään.

Mikäli koulumatka vaatii tarkempaa mittausta, koulumatkan mittaamiseen käytetään Koululiitu-järjestelmää. Koululiitupäivitykset tehdään tarvittaessa ja kunnan aloitteesta niille tieosuuksille, kuin opetuksenjärjestäjä pitää tarpeellisena.

Omavastuumatka

Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää kuljetusta koko koulumatkalle, vaan koulumatka voi muodostua osittain oppilaan itse kulkemasta osasta. Oppilasta ei haeta kotiportilta, vaan oppilaat tulevat turvalliseen koontipaikkaan kuljetusreitien varteen. Eri koulujen koulukuljetukset pyritään reitittämään yhteen ennalta määrätuille reiteille, joten koulukuljetukseen oikeutetun oppilaan kävelymatka pysäkillä tai koontipaikkaan voi vaihdella tapauskohtaisesti.

Koulumatkan ajallinen kesto

Lain mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli

tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (Perusopetuslaki § 32, 24.6.2010/642)

Yhteishuoltajuus

Yhteishuoltajuudessa oleville oppilaille koulumatkat korvataan ainoastaan siihen kouluun, joka on oppilaan lähikoulu oppilaan vakituisen osoitteen mukaan (osoite, jossa on kirjoilla). Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää maksutonta koulukuljetusta esimerkiksi vanhempien avioeron seurauksena syntyneiden asumisjärjestelyjen vuoksi.

Kittilän kunta ei vastaa erillisistä kuljetuksista huonoissa keliolosuhteissa eikä joukkoliikenteeseen kohdistuvien työtaistelutoimenpiteiden aikana. Näissä tapauksissa oppilaan huoltajien vastuulla on huolehtia oppilaan kuljettamisesta kouluun.

Lähikoulu ja oppilaan koulunkäynti muussa kuin lähikoulussa

Koulukuljetus myönnetään vain kunnan osoittamaan esiopetuspaikkaan tai lähikouluun. Mikäli oppilas hakeutuu muuhun kuin kunnan osoittamaan esiopetuspaikkaan tai lähikouluun, koulumatkoista vastaa huoltaja. Toissijaista koulua käyvä ei ole oikeutettu koulukuljetukseen lääkärin/psykologin lausunnon tai koulumatkan vaarallisuuden perusteella.

Jos oppilas vaihtaa kunnan sisällä asuinpaikkaa, hän voi jatkaa koulunkäyntiä entisessä koulussaan peruskoulun loppuun asti, mikäli huoltaja huolehtii mahdollisista kuljetuskustannuksista.

Jos oppilas vaihtaa asuinkuntaa kesken peruskoulun tai hänet on lastensuojelun toimenpiteenä sijoitettu toiseen kuntaan, hän voi jatkaa koulunkäyntiä Kittilän kunnan peruskoulussa peruskoulun loppuun asti, mikäli huoltaja huolehtii kuljetuskustannuksista.

Saattoavustus

Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona huoltaja voi saada saattoavustusta. Saattoavustusta voidaan myöntää, jos kuljetusta ei ole mahdollista järjestää oppilaan kotipaikan sijainnin, aikataulujen sovittamisen tai oppilaan sairaudesta tai vammasta johtuvan erityisen syyn vuoksi ja huoltaja vastaa oppilaan kuljetuksista.

Saattoavustuksesta sovitaan ennen kuljetuksen aloittamista. Avustuksen määrä on kulloinkin voimassa oleva Kelan oman auton käytöstä maksama korvaus. Saattoavustus maksetaan jälkikäteen laskun perusteella.

Esiopetuksen kuljetukset

Esiopetuksen kuljetusten järjestämisessä sovelletaan samoja periaatteita kuin koulukuljetusten järjestämisessä.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan kuljetukset

Maksutonta kuljetusta ei järjestetä perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaan.

Tietojen luovuttaminen

Koulukuljetuksiin osallistuu oppilaita, joiden kohdalla kuljetusten toimivuus ja luotettavuus sekä hyvä yhteistyö vanhempien kanssa on erityisen tärkeää. Opetuksen järjestäjä voi antaa kuljetusoppilaasta palveluntuottajalle vain ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä kuljetuksen järjestämiseksi. Esimerkiksi erityisen tuen oppilaan osalta voidaan antaa tietoa siitä, kulkeeko oppilas pyörätuolilla, onko oppilaalla käytössään joitakin apuvälineitä ja onko joitakin muita seikkoja, joita kuljetuksen järjestämisessä tulisi huomioida. Huoltaja voi ilmoittaa kuljettajalle omasta lapsestaan sellaisia tietoja, joiden katsovat koulukuljetuksen näkökulmasta tarpeellisiksi.

Lukion koulukuljetukset

Toisen asteen opiskelijoilla, joiden yhdensuuntainen koulumatka ylittää 7 km lyhintä reittiä käyttäen, on mahdollisuus hakea Kelan koulumatkatukea ja käyttää kulkemiseen koulukuljetusta. Lukiolainen, jonka koulumatka on alle 7 km, voi kulkea omakustanteisesti koulukuljetuksessa, sopien asiasta henkilökohtaisesti liikennöitsijän kanssa.

Odotusajat

Tilausliikenne pyritään järjestämään siten, että oppilas tuodaan kouluun enintään 30 minuuttia ennen koulupäivän alkamista ja haetaan koulusta viimeistään 30 minuuttia koulupäivän päättymisen jälkeen.

Oppilaiden edellytetään olevan sovituissa noutopaikassa/linja-autopysäkillä vähintään 5 minuuttia ennen sovittua noutoaikaa / linja-auton arvioitua saapumisaikaa. Koulumatkan ajallista kestoa määritettäessä kävely aika kotoa joukkoliikenteen pysäkillä lasketaan siten, että oppilas on joukkoliikenteen pysäkillä 5 minuuttia ennen linja-auton arvioitua saapumisaikaa.

Oppilaan tulee odottaa joukkoliikenteen/tilausliikenteen autoa 20 minuuttia yli sovittun aikataulun, minkä jälkeen oppilas voi palata kotiin/koululle. Mikäli lapsi myöhästyy tilausliikenteen tai joukkoliikenteen autosta, erillistä kuljetusta ei järjestetä. Tällöin kuljetus kouluun/kotiin on vanhempien vastuulla.

Kuljetusta odottavalle oppilaalle järjestetään mahdollisuus ohjattuun toimintaan. Ohjaajana voi toimia myös koulunkäynnin ohjaaja. Kuljetuksen odottamisella tarkoitetaan tilausliikenteellä hoidettavan kuljetuksen odottamista.

Reittikuljetusten

noutopaikat

ja

aikataulut

Koulukuljetukset ajetaan määrättyjä reittejä ja aikatauluja käyttäen. Kuljettaja vastaa reittien ja aikataulujen noudattamisesta sää- ja liikenneolosuhteet huomioon ottaen. Aikataulu sitoo myös oppilaita ja heidän vanhempiaan. Vanhempien ja koulun tulee ilmoittaa poissaoloista turhien odotusten välttämiseksi.

Koulukuljetuksen noutopisteet suunnitellaan yhdessä liikennöitsijän kanssa siten, että tarpeettomilta tien ylityksiltä vältyttäisiin ja koulumatka muodostuisi turvalliseksi (Koulukuljetusasetus 6 §).

Yleisen joukkoliikenteen linja-autoilla tapahtuvien kuljetusten noutopaikkoja ovat viralliset linja-autopysäkit.

Kuljetuksesta myöhästyminen ja muutokset kuljetuksissa

Reittikuljetusauto ei saa ohittaa noutopaikkaa ennen sovittua aikaa. Myöhässä olevaa oppilasta odotetaan, jos se aikataulun puitteissa on mahdollista. Jos oppilas ei odottamisesta huolimatta tule, on asiasta välittömästi ilmoitettava koululle tai huoltajalle.

Jos lapsi myöhästyy kuljetuksesta, eikä häntä voida odottaa, erillistä kuljetusta ei järjestetä. Tällöin kuljetus on vanhempien vastuulla. Mikäli kuljetus ei tule ajoissa, oppilaan tulee odottaa 10 min. Mikäli kuljetus ei tule lainkaan, oppilas palaa kotiin ja ilmoittaa asiasta huoltajalle tai koululle.

Vanhempien on aina ilmoitettava koululle ja kuljettajalle hyvissä ajoin etukäteen, jos lapsi ei tarvitse jonain päivänä kuljetusta tai mikäli aikatauluihin tulee muutoksia. Jos lapsi haetaan koulusta, on myös siitä ehdottomasti ilmoitettava koululle ja kuljettajalle. Jos oppilas ei tarvitse koulukuljetusta, vanhemmat ilmoittavat poissaolosta suoraan koulusihteereille. Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta eikä tehdä muutoksia kuljetusreitteihin.

Ongelmatilanteessa kuljettaja ottaa yhteyttä ko. koulun koulusihteriin tai rehtoriin/koulunjohtajaan.

Harkinnanvarainen koulukuljetus

Koulumatkan pituuteen perustuvat koulukuljetukset myönnetään ilman erillistä hakemusta. Muihin syihin perustuvaa koulukuljetusta sekä koulumatkan tarkistusmittausta anotaan erikseen alla olevien ohjeiden mukaisesti. Harkinnanvaraisista koulukuljetuksista päättää Kittilän kunnan hallintosäännön mukaan sivistystoimenjohtaja. Harkinnanvaraisista koulukuljetuksista tehdään viranhaltijapäätös, joka toimitetaan huoltajille tiedoksi. Viranhaltijalla on oikeus käyttää harkintavaltaa harkinnanvaraisen koulukuljetuksen myöntämisessä. Harkinnanvaraista koulukuljetusta haetaan sähköisesti Wilmassa.

Koulukuljetuksia ei myönnetä

- hoitopaikasta kouluun eikä hoitopaikkaan
- terapia-, lääkäri-, kerho-, yms. käynteihin
- tilapäisasumisiin tai tilapäisiin hoitopaikkoihin
- aamu- ja iltapäivätoiminnasta (yleisopetus / ilman POL 32 §:n perusteella syntyvää kuljetusoikeutta)
- Muihin kuin väestörekisteriin merkittyyn osoitteeseen (esim. kaverin tai sukulaisen luokse)
- Jos oppilaan vanhemmilla on yhteishuoltajuus, kuljetus järjestetään vain siihen osoitteeseen, jossa oppilas on kirjoilla.
- Koulukuljetusta ei myönnetä muuhun kuin lähikouluun (Ks. Lähikoulu ja koulunkäynti muussa kuin lähikoulussa).

Tarkistusmittaus

Mikäli oppilaalle ei ole myönnetty koulukuljetusta koulumatkan pituuden perusteella, voi huoltaja anoa koulumatkan tarkistusmittausta. Tarkistusmittaus tehdään Koululiitu-menetelmää käyttäen

Tilapäinen koulukuljetus tapaturman tai sairauden johdosta

Tilapäinen kuljetus sairauden tai tapaturman johdosta järjestetään vain lääkärintodistuksen perusteella. Lääkärintodistus on hakemuksen liitteeksi ja siitä on käytävä ilmi kuljetuksen tarve sekä ajankohta. Tilapäinen kuljetus järjestetään vain oppilaan väestörekisteriin merkitystä osoitteesta. tilapäisestä koulukuljetuksesta tehdään viranhaltijapäätös, joka toimitetaan huoltajille tiedoksi.

Koulukuljetus tien vaarallisuuden perustuen

Huoltajat voivat anoa oppilaalle koulukuljetusta koulutien vaarallisuuden perustuen. Teiden turvallisuuden arvioinnissa käytetään Koululiitu-arviointimenetelmää. Koululiitu-arviointimenetelmässä on tutkittu

liikenneympäristön vaikutusta koulumatkojen turvallisuuteen ja luotu menetelmä turvallisuuden laskemiseksi tieosuuksittain. Koulutien eri osuusten olosuhteiden vaarallisuutta on mitattu riskiluvuilla, joilla tarkoitetaan indeksimuotoon muutettuja tien ja liikenteen ominaisuustietoja. Olosuhteiden vaarallisuus on arvioitu tieosuuksittain, joilla tarkoitetaan ominaisuuksiensa perusteella samanlaisia tienosia. Tavoitteena on, että menetelmä on yleispätevä ja se soveltuu myös haja-asutusalueille. Menetelmän kehittämisessä on ollut kuntien lisäksi mukana myös liikenne- ja viestintäministeriö, kuntaliitto ja tiehallinto.

Koulukuljetus koulumatkan rasittavuuden perusteella

Koulumatkan rasittavuuteen perustuva koulukuljetus järjestetään vain asiantuntijalausunnon perusteella, joka on liitettävä hakemukseen. Lausunnossa tulee todeta yksilöity tarve ja perusteet kuljetukselle. Hakemuksesta tulee ilmetä ajanjakso, jona kuljetus on välttämätön sekä esitys kuljetusmuodosta (esim. tarvitsee taksikuljetuksen liikuntarajoitteen takia). Lausunto ei velvoita kuntaa kuljetuksen järjestämiseen, mutta sitä käytetään asiantuntija-apuna päätöksenteossa.

Koulumatkan rasittavuuteen perustuva koulukuljetus järjestetään vain väestörekisteriin merkitystä osoitteesta. Koulumatkan rasittavuuteen perustuva koulukuljetus järjestetään lukuvuosikohtaisesti, jolloin myös asiantuntijalausunnot on toimitettava joka vuosi uudelleen, elleivät ne ole luonteeltaan pysyviä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku harkinnanvaraisiin koulukuljetuspäätöksiin tapahtuu perusopetuslain mukaisesti Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Koululiitu–menetelmä ja sen käyttö

Koululiitumenetelmää käytetään koulumatkan turvallisuuden määrittelyssä teiden osalta. Menetelmä on yhtenevä kaikkialla Suomessa. Menetelmän avulla on määritelty riskilukuindeksi teiden eri osille huomioiden mm. liikenteen määrät sekä teiden fyysiset olosuhteet. Kaikille teille (mm. yksityistiet) ei ole erikseen Koululiidussa annettu riskilukuindeksejä, mutta niiden turvallisuuden arviointiin käytetään tarvittaessa samoja Koululiitumenetelmän arviointitietoja. Koululiitumallissa on annettu riskiluku eri teille ja teiden osille. Huoltajan ja koulun kanssa tehtävä yhteistyö on tässäkin asiassa ratkaisevaa turvallisen koulumatkan onnistumiseksi.

Liikennekasvatus ja turvallisuus

Huoltajien vastuu

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Kittilän kunta painottaa vanhempien vastuuta lastensa koulumatkoista. Huoltajien toivotaan huolehtivan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan hyvin koulumatkareitti, aikataulut ja liikenteessä kulkeminen. Nämä asiat kerrataan myös kouluissa vuosittain.

Vanhempien on opastettava ja neuvottava sekä tarpeen mukaan kuljettava mukana ja saatettava lasta, kunnes hän oppii itse kulkemaan ja huomioimaan liikennettä. Vanhemmat arvioivat, onko heidän lapsensa riittävän kypsä kulkemaan koulumatkan / osan koulumatkasta pyörällä. Suositus on, että esi- ja 1. luokan

oppilaat eivät kulkisi kouluun pyörällä. Pyöräilykypärää tulee lainkin mukaan käyttää aina pyöräillessä. Heijastimen käyttö on ehdottoman tärkeää pimeään vuodenaikaan.

Koulukuljetuksessa olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti kotoa autoon ja autosta kotiin. Oppilas on koulun vastuulla noustuaan autosta kouluun ja koulun päättymisestä autoon nousuun.

Koulu/opetustoimi tiedottaa poikkeustapauksista edelleen liikennöitsijöille/autoilijoille ja koteihin. Kaikki tahot käyttävät tarvittaessa suoraan tiedottamista (vanhemmat, koulu, liikennöitsijät/autoilijat ja opetustoimi). Unta tekee omalta osaltaan jatkuvaa työtä koulumatkojen turvallisuuden parantamiseksi.

Kunnan vastuu ja vakuutukset

Kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata. Tästä huolimatta vahingontekijä tai hänen huoltajansa joutuu korvaamaan aiheuttamansa vahingon.

Koulun piha-alueen liikenne järjestetään siten, että se ei vaaranna oppilasturvallisuutta. Koulut osoittavat piha-alueiden tuntumasta vanhemmille turvallisen oppilaiden jättö- ja noutopaikan.

Liikennöitsijöiden/autoilijoiden vastuu kattaa matkan autoon noususta kotipysäkiltä tai noutopisteestä koulun pysäkille jättämiseen ja toisin päin.

YHTEYSTIEDOT

Koulukuljetusperiaatteet ja koulukuljetusopas ovat luettavissa Kittilän kunnan kotisivuilla - <http://www.kittila.fi/koulumatkat-ja-kuljetus>

Lisätietoa koulukuljetuksiin liittyen:

palveluohjaaja p. 040 647 2616

koulusihteeri p. 040 676 5128 (alakoulut)
koulusihteeri p. 040 577 9502 (yläkoulu ja lukio)

sivistystoimenjohtaja p. 040 705 7486.

Liikennekasvatukseen liittyviä linkkejä löydät seuraavista ositteista:

Liikenneturva	www.liikenneturva.fi
Tiehallinto	www.liikennevirasto.fi
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset	www.ely-keskus.fi
Liikenne- ja viestintäministeriö	www.mintc.fi

Polisi

www.poliisi.fi

Autokoululiitto

www.autokoululiitto.fi

Pyöräilykuntien verkosto

<http://www.poljin.fi/>

Kuljetuksiin liittyvät pelisäännöt ja vastuut

Koulukuljetus on koulupäivään kuuluva opetustapahtuma. Ammattikuljettajaa pidetään autolla ajamisen ja liikenteessä liikkumisen malliedustajana, joten kuljettajalla on erityinen vastuu liikennekulttuurin siirtäjänä. Kuljettajan on oltava huolellinen liikenneturvallisuuteen liittyvissä asioissa.

Koulukuljetusten sujuminen joustavasti ja turvallisesti edellyttää kaikilta osapuolilta sitoutumista yhteisiin pelisääntöihin:

1. Liikenneturvallisuus kaiken toiminnan lähtökohta.
2. Hyvän käytöksen pelisäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana. Koululle on ilmoitettava kaikenlaisesta häiriöstä ja kiusaamistapauksista.
3. Kuljetuksen aikana autossa ei saa liikkua paikasta toiseen ja turvavyöt on pidettävä kiinni.
4. Kuljettaja on koulukuljetusten aikana kasvatuksesta vastaava henkilö.
5. Kuljetusten aikana noudatetaan kuljettajan antamia ohjeita.
6. Kuljettaja saa ja hänen tulee puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla.
7. Koulu/esiopetuspaikat toimittavat lukuvuoden alussa mahdollisimman pian liikennöitsijöille päivitetyn matkustajaluettelon, josta ilmenee matkustajien nimet ja heidän vuosiluokka lukuvuoden alkaessa sekä koulu/esiopetuspaikka. Luettelo tulee päivittää myös lukuvuoden aikana, jos muutoksia ilmenee. Luettelo tulee olla kuljetusautossa mukana ajon aikana.
8. Liikennöitsijä toimittaa koululle tarkan kuljetusaikataulun kuljetusreiteittäin.
9. Koulu/esiopetuspaikka tiedottaa tarkat kuljetusaikataulut koteihin välittömästi koulutyön alettua syksyllä.
10. Oppilaan on oltava riittävän ajoissa (vähintään 5 min. ennen) sovitulla pysäkillä/noutopaikalla.

Oppilas

- on ajoissa sovitulla odotuspaikalla.
- odottaa autoa rauhallisesti eikä aiheuta vaaraa itselleen eikä muille.
- nousee autoon reippaasti ryntäilemättä.
- istuu penkille ja kiinnittää turvavyön.
- automatkalla käyttäytyy asiallisesti ja ottaa muut kuljetettavat huomioon.
- noudattaa hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita.
- pitää ajomatkan aikana turvavyön kiinnitettynä.
- kertoo kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia itselle tai toisille.
- poistuu autosta viivyttämättä. Jos joutuu ylittämään tien, odottaa kunnes kuljetusauto on jatkanut matkaa.

- ymmärtää pelisäännöt ja sitoutuu noudattamaan niitä.

Huoltaja/t

- saattavat ja hakevat 0-2- luokkalaisen.
- huolehtivat, että oppilas on ajoissa kuljetuspaikalla.
- huolehtivat, että oppilas on pukeutunut sään mukaisesti.
- huolehtivat, että oppilas käyttää pimeällä heijastinta.
- huolehtivat, että oppilas kuljetusreitinvarteen pyöräillessään käyttää pyöräilykypärää.
- huolehtivat, että oppilaalla on mukanaan tarvittavat välineet asianmukaisesti pakattuna.

Kunnan/koulun vastuu:

- rehtori huolehtii, että kuljetusten järjestelijä saa kuljetettavien luettelot, kouluajat ym. tiedot.
- koulu aika tarkoittaa sovittua kouluun tulo- ja koulusta lähtöaikaa.
- vuosittain kouluissa käsitellään koulukohtaiset koulukuljetusten pelisäännöt ja liikenneturvallisuus.
- koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan mahdollisena kuljetusten odotusaikana.
- koulu arvioi kuljetusten toimivuutta ja kehittää kuljetusjärjestelyitä.

Kuljettaja

Valmistautuminen ajoon

- positiivinen asenne tehtävän suorittamiseen.
- asianmukainen asu.
- koulukyytikilpi paikallaan. *Linja-autossa/koulutaksissa tulee näkyä selkeästi matkareitti/päätepysäkki.*

Ajokunto

- vaativa ja riskialtis kuljetustehtävä edellyttää kuljettajalta sekä fyysisestä että henkisestä kunnosta huolehtimista. Väsymys heikentää ajokykyä.

Ajoreitti

- kuljetettavien lista aina mukana.
- mahdollisten muutosten huomioiminen päivittäin.

Auton kunto

- auto on määräysten sekä ohjeiden mukainen ja siisti.
- turvavyöt kunnossa ja niitä on tarpeellinen määrä.

Vaitiolovelvollisuus

- kuljetettaviin tai heidän perheisiinsä liittyviä asioita ei kerrota ulkopuolisille.

Kuljettajan tehtävät ajon aikana

- varmistettava, että oppilailla on turvavyö kiinni.
- esittäytyminen uuden lukuvuoden alkaessa.
- ajaminen liikennesääntöjä noudattaen.
- koulukuljetusreitien ajaminen tilauksen mukaisesti.
- yhteisesti sovitun aikataulun noudattaminen.
- pysähtymispaikkojen ilmoittaminen kuljetettaville.
- pysäköiminen niin, että kuljetettava voi nousta ja jäädä kyydistä turvallisessa paikassa.
- oppilaiden sijoittaminen kuljetettavien koko huomioiden.
- kuormitusmääräysten noudattaminen.
- liikuntavälineiden kuljettaminen.
- järjestyksenpito autossa sekä kiusaamiseen puuttuminen.
- ongelmatilanteissa yhteydenotot huoltajaan ja koululle ja/tai koulutoimistoon.
- autosta poistuvan oppilaan opastaminen.
- erityistä huolenpitoa vaativien (esim. näkörajoitteisten) oppilaiden huoltaminen vastaanottavalle henkilölle saakka.
- kohtelias, asianmukainen ja esimerkillinen käytös.
- vanhempien kuljetusmuutostoiveista ilmoittaminen kuljetuksen tilaajalle.
- kääntöpaikan turvallisuuden varmistaminen.
- puhelinnumeron antaminen huoltajille mahdollisten sairastumisten ja poissaolojen varalta.

Koulukuljetuksia koskeva lainsäädäntö löytyy pääosin perusopetuslaista (perusopetuslaki 628/1998) ja tieliikennelaista (tieliikennelaki 729/2018). Laissa säädetään muun muassa koulumatkaetuuden määräytymisestä, lasten turvalaitteista, henkilökuormauksesta ja ajoneuvon merkitsemisestä.

Alkolukon käytöstä koulu- ja päivähoitokuljetuksissa säädetään alkolukolaissa (alkolukkolaki 730/2016).

Myös koulumatkoilla ja koulukuljetuksissa on tärkeää muistaa, että kaikkien tienkäyttäjien on otettava huomioon yleinen tieliikennettä koskeva lainsäädäntö.

Tieliikennelaki § 142 Matkustajamäärä koulu- ja päivähoitokuljetuksissa

Henkilöautossa, joka on varustettu koulukuljetuskäyttöön hyväksytyillä lisäturvavöillä ja kun kuljetuksen järjestää kunta, kuntayhtymä, koulu tai laitos tilausliikenteenä ja kuljetukseen saadaan kunnan tai valtion tukea, saa koulu- ja päivähoitokuljetuksissa matkustajien määrä olla 141 §:n 1 momentin estämättä yhdellä istuimella tai istuinrivillä enintään:

Istumapaikkojen määrä Matkustajien määrä

1	2
2	3
3	5
4	6

Kahdella vierekkäisellä istumapaikalla ei kuitenkaan saa olla useampia kuin kolme matkustajaa.

Kuljettajalle ja kahdeksalle matkustajalle rekisteröidyssä henkilöautossa saa kullakin vähintään 70 senttimetrin levyisellä istumapaikalla, kuljettajan viereistä paikkaa lukuun ottamatta, kuljettaa koulu- tai päivähoitokuljetuksessa kahta siihen sopivaa matkustajaa. Matkustajien kokonaismäärä saa tällöin olla 13, jos kaikki matkustajat ovat lukuvuoden alkaessa alle 13-vuotiaita, ja muutoin 12.

Jos koulu- tai päivähoitokuljetukseen käytettävässä henkilöautossa on myös muita kuin tämän pykälän soveltamisalaan kuuluvia matkustajia, lasketaan kuljetukseen käytettävien istumapaikkojen enimmäiskuormitus muilta matkustajilta vapaaksi jäävän istumapaikkaluvun mukaan.

Koulu- ja päivähoitokuljetukseen käytettävässä linja-autossa saa kuljettajan lisäksi kuljettaa enintään rekisteriin merkityn istumapaikkaluvun mukainen määrä matkustajia.

Tieliikennelaki 143 § (17.12.2020/1040)

Koulu- ja päivähoitokuljetusten merkitseminen

Koulu- ja päivähoitokuljetukseen, jonka järjestää kunta, kuntayhtymä, koulu tai laitos tilausliikenteenä ja johon saadaan kunnan tai valtion tukea, käytettävässä autossa tulee olla eteenpäin näkyvä, heijastava tai valaistu kilpi tai taksivalaisimen päälle tai tilalle asennettu kupu. Kilven tai kuvun tulee olla pohjaväriiltään keltainen ja siinä tulee olla punaiset reunat sekä keskellä samanlainen musta kuvio kuin liitteen 3.1 mukaisessa liikennemerkissä A17, Lapsia. Kilven tai kuvun pitää olla kooltaan, sijoittelultaan ja näkyvyydeltään sellainen, että kyytiä odottavat näkevät sen riittävän kaukaa pysäyttääkseen auton. Kilpi tai kupu saa näkyä myös muihin suuntiin kuin eteenpäin.

Kilpi tai kupu saa valaista tai heijastaa vain keltaista väriä. Kilpi tai kupu ei saa häiritä muita tienkäyttäjiä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua koulu- ja päivähoitokuljetuksen merkintää ei saa käyttää muulloin kuin koulu- ja päivähoitokuljetuksen aikana.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä kilven ja kuvun sijoittamisesta, koosta, väreistä sekä heijastavuus- ja valaisuominaisuuksista.

Alkolukolla varustetun ajoneuvon käyttö koulu- ja päivähoitokuljetuksissa

Alkolukolaki 10 §

Jos kuljetuksen järjestää kunta, kuntayhtymä, koulu tai laitos tilausliikenteenä ja kuljetukseen saadaan kunnan tai valtion tukea, alkolukolla varustettua ajoneuvoa on käytettävä:

- 1) esiopetukseen, perusopetukseen ja lisäopetukseen osallistuvien oppilaiden kuljetuksissa;*
- 2) toisen asteen koulutukseen osallistuvien opiskelijoiden kuljetuksissa; ja*
- 3) päivähoitokuljetuksissa.*

Kuljetuksista vastaava liikenteenharjoittaja on vastuussa alkolukon asennuksesta ja alkolukon pitämisestä toimintakuntoisena.

Muun kuin alkolukolla varustetun ajoneuvon käyttö koulu- ja päivähoitokuljetuksissa

Alkolukolaki 11 §

Ajoneuvon rikkoutumisesta tai muusta vastaavasta syystä kuljetuksesta vastaava liikenteenharjoittaja voi tilapäisesti, enintään viiden arkipäivän ajan, käyttää muuta kuin alkolukolla varustettua ajoneuvoa 10 §:ssä tarkoitetuissa kuljetuksissa. Muun kuin alkolukolla varustetun ajoneuvon käytöstä on liikenteenharjoittajan viipymättä ilmoitettava kuljetuksen tilaajalle.

Jos kuljetuksesta vastaava liikenteenharjoittaja ei 1 momentissa säädetystä huolimatta kykene suorittamaan kuljetusta, kuljetuksen tilaaja voi tilapäisesti, enintään kuitenkin kolmen arkipäivän ajan, käyttää kuljetuksessa muuta kuin alkolukolla varustettua ajoneuvoa. Edellytyksenä on, ettei alkolukolla varustettua ja kuljetukseen sopivaa ajoneuvoa ole käytettävissä.

Harkinnanvaraisten koulukuljetuspäätösten oikaisuvaatimusohje

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Saantitodistusmenettelyä käytettäessä tiedoksisaantipäivä ilmenee ao. todistuksesta. Jos kyseessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Tavallisena kirjeenä toimitetun tiedoksiannon osalta vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeestä saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon muutosta haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiamiehen valtakirja
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Oikeudenkäyntiasiakirja saadaan toimittaa tuomioistuimelle edellä mainittujen perinteisten tapojen lisäksi myös lähettämällä se telekopiona tai sähköpostina. Lähettämisestä ns. sähköisenä viestinä on tarkemmat säännökset sähköisestä viranomaisasioinnista annetussa laissa.

Telekopiona tai sähköpostina lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Määräajassa toimitettava asiakirja on lähetettävä ennen määräajan päättymistä lainkäyttöviranomaiselle siten, että asiakirja on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden osoite:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Isokatu 4, 3. krs
90100 OULU
p. 029 56 42800

Kittilän kunta